

Geef de beste bedden aan de ouderenzorg

De technologie maakt voortdurend stappen voorwaarts. We bellen en communiceren op vele manieren draadloos. In productieprocessen in fabrieken komt steeds minder 'handwerk' voor; machines en robots doen het werk. Operaties worden in steeds kortere tijd verricht, met kleinere wonden en veel kortere opnametijd. We vinden het volstrekt normaal dat we in onze auto stappen en dat die het door één druk op een knop of één draai aan een sleutel doet, op steeds milieuvriendelijkere wijze.

Ook rond zorgbedden heeft de techniek niet stil gestaan. Zo zijn er nu bedden met computergestuurde bodems, waardoor er veel meer instelmogelijkheden zijn en onderuitzakken kan worden voorkomen. Er zijn bedden met moderne hekken, waar mensen niet klem tussen komen zitten en die zorgverleners en familieleden met één hand kunnen bedienen. Ook bestaan er vele varianten van bedden die met één druk op de knop een stoel worden, of met andere hulpmiddelen waardoor mensen langer makkelijk erin en eruit stappen, zonder hulp van anderen. Er zijn zelfs bedden met elektrische rollakens, waardoor lichamelijk beperkte mensen zichzelf opeens weer van de ene zij op de andere kunnen draaien, of die familieleden en zorgverleners flink ontlasten.

Prachtig allemaal. Lang leve deze technologie, die zelfredzaamheid vergroot,

zorgverleners en familieleden ontlast, en de kwaliteit van leven van de gebruiker vergroot. Staan deze bedden op de plekken waar ze de meeste toegevoegde waarde hebben? Bij senioren met een zorgvraag thuis en in de verpleeg- en verzorgingshuizen? Nee. Ze staan vooral op IC-afdelingen van ziekenhuizen, waar de meeste technische snuffes nooit gebruikt worden. Maar ja, op een IC-afdeling moet het beste van het beste staan...

In de ouderenzorg hoort het goedkoopste van het goedkoopste te staan. Tenminste, zo kijken veel inkopers van gemeenten, zorgverzekeraars en zorginstellingen er tegenaan. De aanschafprijs is leidend. En ja, toegegeven, de geavanceerdere bedden zijn duurder. Het scheelt al gauw zo'n € 1.500,- per bed. De inkoper die hier ook nog eens een kwantumkorting vanaf krijgt, krijgt een schouderklopje. De doelgroep is zo groot en dus telt iedere euro hard mee in de uitgaven.

Op de achterkant van een bierviltje is uit te rekenen dat in dit geval goedkoop duurkoop is. Een zorgbed wordt afgeschreven in twintig jaar. De hoge aanschafkosten vertalen zich inclusief rentelasten in hooguit een tientje per maand hogere kosten. Dit tientje is snel terugverdiend dankzij de lagere ureninzet van zorgverleners, dankzij de lagere belasting van mantelzorgers en dankzij

minder complicaties zoals decubitus. En dan heb de onbetaalbare immateriële winstpunten nog niet eens genoemd. Deze inverdieneffecten zijn allang bewezen in onderzoeken en tikken heel hard aan omdat de omvang van de doelgroep zo groot is.

Er is mijns inziens een aantal processen dat ertoe leidt dat de topbedden niet in de ouderenzorg verschijnen. Ten eerste ligt het primaat bij inkopers en niet bij inhoudsdeskundigen. Ten tweede is techniek de 'bril' waardoor zorgverleners kijken. Ten derde bestaat in ons land niet de cultuur om lange-termijnberekeningen te maken, inclusief investeringsplannen en terugverdienmodellen. Raden van bestuur, wethouders et cetera vinden een goed zorgbed een 'detail' waar zij zich liever niet mee bemoeien. Daar hebben zij hun mensen voor. Maar juist bestuurders beschikken als één van de weinigen over een 'helikopterblik', die veel toegevoegde waarde kan hebben. Het vierde en laatste obstakel wordt gevormd door de zorgstelsels en de ingewikkelde financieringsstromen rond bedden vanuit AWBZ, zorgverzekeringswet en Wmo.

Het nieuwe kabinet en gemeenten zoeken volop naar mogelijkheden om te bezuinigen. Ik ken een mogelijkheid die heel veel geld oplevert: geef de ouderenzorg de beste bedden.

Op een bierviltje is uit te rekenen dat goedkoop duurkoop is